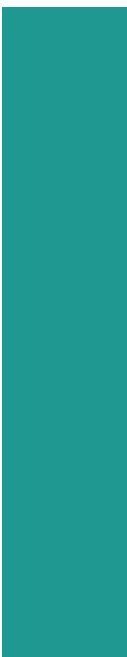
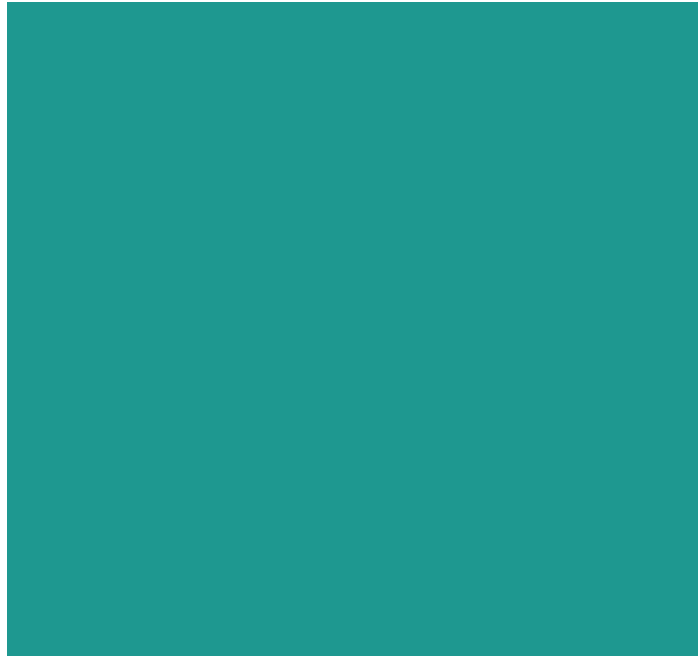

OPPSTART AV ARBEID MED KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

INNHold

Ny samfunnsdel.	5
Viktige utviklingstrekk i Lørenskogsamfunnet	9
Planprosess og medvirkning	19
Forholdet til andre planer	21
Henvisninger.	23

NY SAMFUNNSDEL

Den gjeldende kommuneplanen for Lørenskog ble vedtatt i februar 2015. Samfunnsdelen og arealdelen ble vedtatt samtidig. For å få en bedre kobling av samfunnsdelen til valgperiodene og økonomiplanen legges det nå opp til at samfunnsdelen vedtas første året av valgperioden. Arealdelen skal bygge på føringer i samfunnsdelen og revideres etter at samfunnsdelen er vedtatt dersom kommunestyret mener det er behov for det.

Den nye samfunnsdelen vil bestå av to hoveddeler:

- Visjon og hovedmål (lange linjer) for Lørenskogsamfunnet.
- Prioriterte satsingsområder for valgperioden.

De prioriterte satsingsområdene i samfunnsdelen vil bli fulgt opp i det årlige arbeidet med økonomiplanen. Det vil også framgå av selve økonomiplanen hvordan de følges opp. Dette er i tråd med krav i den nye kommunelovens § 14-4. Økonomiplanen for Lørenskog utgjør da også kommuneplanens handlingsdel etter § 11-1 i plan- og bygningsloven.

Det vil bli tatt stilling til behovet for revisjon av arealdelen når samfunnsdelen er vedtatt eller under arbeidet med den. Det vil bli utarbeidet et eget planprogram for arealdelen.

Dette dokumentet utgjør kommunal planstrategi for 2020-2024 etter § 10-1 i plan- og bygningsloven, og planprogram for samfunnsdelen etter §§ 11-13 og 4-1 i plan- og bygningsloven.

Samfunnsdel med tydeligere prioriteringer

Gjeldende kommuneplan for Lørenskog består av:

- - Mål og handling, det vil si kommuneplanens samfunnsdel
- - Arealplankart, planbeskrivelse, bestemmelser og retningslinjer, det vil si kommuneplanens arealdel

Visjonen er:

Lørenskog

– sunn, grønn og mangfoldig

Lørenskog kommune skal være en sunn kommune

Folkehelse skal være i fokus, for å forebygge livsstilssykdommer og fremme livskvaliteten og på denne måten få sunne innbyggere. Et trygt og inspirerende oppvekstmiljø bidrar til aktive og sunne barn og unge. Lørenskog kommune skal ha en sunn og bærekraftig økonomi, og dette skal gjenspeile seg i både drift og investeringer.

Lørenskog kommune skal være en grønn kommune

Lørenskog kommune skal ha en høy miljøprofil slik at utviklingen blir bærekraftig og miljøvennlig. I denne miljøprofilen er ambisiøse klimamål vesentlige. Virkningen på klimaet skal vurderes ved alle tiltak som påvirker det ytre miljøet. Det skal fokuseres på grønn mobilitet, slik at innbyggerne velger miljøvennlige alternativer innen transport. Både små grønne lunger og store sammenhengende grønnstrukturer skal ivaretas slik at Lørenskog kommune blir et attraktivt sted å bo og leve, også for framtidige generasjoner.

Lørenskog kommune skal være en mangfoldig kommune

Lørenskog kommune skal være et universelt utformet og inkluderende lokalsamfunn for alle innbyggere i kommunen. Også naturen skal ha et rikt mangfold, og være til nytte og glede for både dagens og kommende innbyggere.

Kommuneplanen er utarbeidet med samfunnsdel og arealdel samlet. Det er i etterkant av vedtaket gjort endringer i bestemmelsene til arealdelen.

Samfunnsdelen har en visjon som følges opp av 8 temaområder med mål og det som i planen er definert som handlinger. Handlingene er i praksis strategier (hva det skal arbeides med for å nå mål).

De åtte temaområdene omfatter vekst og utvikling, areal og transport, stedsutvikling, miljø, oppvekst/kultur/utdanning, folkehelse, demokrati og samfunnsdeltakelse, kommunen som organisasjon.

For temaområdene er det samlet vedtatt 24 mål og 80 strategier. For noen av temaområdene er det definert planbehov og utredningsbehov.

Erfaringer med den gjeldende kommuneplanen er blant annet at den er for generell og har for mange mål og strategier. I arbeidet med den nye samfunnsdelen legges det opp til en enklere plan med tydeligere satsingsområder som skal gi retning for videre oppfølging i valgperioden fram til 2023.

Visjonen, hovedmål og arealstrategier er i den gjeldende kommuneplanen langsiktige og går ut over den fireårige valgperioden. Det skal i arbeidet med den nye samfunnsdelen tas stilling til om de skal videreføres eller endres.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023

Regjeringen skal hvert fjerde år legge frem nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. Det går fram av plan- og bygningslovens § 6-1.

De nasjonale forventningene skal legges til grunn for fylkeskommunenes og kommunens planlegging, og for statlige myndigheters medvirkning. Regjeringen legger i forventningene vekt på at Norge står overfor fire store utfordringer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn

- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

Regjeringen har videre bestemt at FNs 17 bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, og skal være en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen.

De nasjonale forventningene tar opp fire hovedtema:

- - Planlegging som verktøy for helhetlig og bærekraftig utvikling
- - Vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet
- - Bærekraftig areal- og transportutvikling
- - Byer og tettsteder der det er godt å bo og leve

Mange av temaene og føringene som tas opp i de nasjonale forventningene inngår i den gjeldende kommuneplanen for Lørenskog.

FNs 17 bærekraftsmål som grunnlag for planleggingen i Lørenskog

I 2015 vedtok FNs generalforsamling 2030-agendaen for bærekraftig utvikling. Agendaen har 17 utviklingsmål for å fremme sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan, blant annet for å sikre sosial rettferdighet og god helse og stanse tap av naturmangfold og klimaendringer. Målene skal vise vei mot en bærekraftig utvikling på kort og lang sikt.

Arbeidet for en bærekraftig utvikling er ikke nytt for Lørenskog, dette har vært lagt til grunn også for den gjeldende kommuneplanen og øvrig planarbeid kommunen har gjennomført. Det nye er at vi nå har fått et vedtak i FN om 17 konkrete mål og at alle kommunene i Norge må ta en aktiv stilling til dem. Alle FNs bærekraftsmål er viktige. I arbeidet med den nye samfunnsdelen skal det avklares hvilke av bærekraftmålene Lørenskog i særlig grad kan bidra til å følge opp.

FNs BÆREKRAFTSMÅL

VIKTIGE UTVIKLINGSTREKK I LØRENSKOG- SAMFUNNET

I kommuneplanens samfunnsdel skal det nye kommunestyret ta stilling til hvordan Lørenskogsamfunnet skal utvikles videre, og hvilke satsingsområder kommunen skal ha i valgperioden fram til 2023. Satsingsområdene skal ta hensyn til sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft på kort og lang sikt. Det følger også av FNs 17 bærekraftsmål som alle kommunene i Norge skal forholde seg til.

Kommunens økonomi og evne til å løse oppgaver i samspill med lokalsamfunnet, nabokommuner og myndigheter er en viktig del av en bærekraftig utvikling for Lørenskogsamfunnet. Som grunnlag for en god politisk og offentlig debatt om kommunens satsingsområder i samfunnsdelen, er det laget en kortfattet situasjonsbeskrivelse av viktige utviklingstrekk for Lørenskog-samfunnet. Det kan være ulike syn på hva som er viktige utviklingstrekk. Innspill fra befolkning, næringsliv, organisasjoner og andre myndigheter har bidratt til å gi et mer utfyllende bilde.

Boligbygging og befolkningsvekst

Lørenskog leverer boliger til mange som har behov for det – det gir en sterk befolkningsvekst. Den gode beliggenheten mellom Oslo og de andre kommunene på Nedre Romerike gjør kommunen attraktiv for boligutviklere og boligsøkende. Store områder har blitt bygget ut de siste årene, og befolkningsveksten drives i all hovedsak av boligbyggingen.

I kommuneplan for 2015-2026 var det lagt til grunn en årlig befolkningsvekst på inntil 2,0%. Det var i tråd med SSBs prognose. Veksten i Lørenskog er betydelig høyere enn hva SSB forutså. Årlig befolkningsvekst har i perioden 2015-2018 ligget på et gjennomsnitt på 3,4%. Fra 2018 til 2019 var befolkningsveksten i Lørenskog 3,7%, mens den i Oslo var 1,1%.

Fra 2016 har Lørenskog kommune utarbeidet egne befolkningsprognoser hvor boligbyggingen sammen med erfaringstall fra SSB, benyttes som grunnlag. Prognosene oppdateres årlig.

Forventet høy boligvekst også de neste årene

I perioden 2015-2018 er det tatt i bruk i gjennomsnitt 600 nye boliger hvert år. Det er for det meste nye boenheter i boligblokker som er etablert nær kollektivknutepunkt.

Det er per september 2019 gitt tillatelse til oppføring av ca. 2000 nye boliger. Disse vil bli tatt i bruk i løpet av de neste 3-4 årene. I tillegg er det ytterligere

potensiale til ca. 2500 boliger i vedtatte reguleringsplaner. Utviklingen av disse boligprosjektene kan i liten grad påvirkes, fordi boligvolumene er bestemt i vedtatte reguleringsplaner. Det gjør at kommunen er relativt sikker på boligveksten de nærmeste årene. Dette forutsetter at det ikke skjer endringer i den økonomiske utviklingen i Norge som gjør at utbyggerne bremser byggeaktiviteten. Det antas at det blir tatt i bruk i gjennomsnitt ca. 780 boliger årlig de neste fire årene.

Lengre fram blir boligveksten mer usikker. Ut fra pågående reguleringssaker og potensiale i områder som er avsatt til boliger, antas det at boligveksten faller noe mot ca. 500 boliger årlig i 2025 og videre mot 330 boliger ved prognoseperiodens slutt i 2040. Denne boligveksten er mindre sikker, og den kan i større grad påvirkes. Hvis økonomien i Norge utvikler seg i negativ retning må prognosen for boligbygging senkes, og det vil også påvirke befolkningsutviklingen direkte.

I 2015 var det lik fordeling av boligtyper i kommunen mellom enebolig, småhus og boligblokker. I 2040 antas det at 57% av alle boenheter i kommunen er i boligblokk i nærheten av kollektivknutepunkt.

Gjennom høringsinnspill gir mange uttrykk for at det bygges for fort, for høyt og for tett. De er bekymret for kø og mangel på parkering. Samtidig har mange forståelse for utviklingen og er positiv til det den bringer med seg når det gjelder gode bussforbindelser, mer aktivitet og byliv.

Attraktiv kommune for unge i etableringsfasen med barn

Den høye boligbyggingen gjør at kommunen vil vokse sterkt også de neste årene. Det forventes at veksten holder seg på over 3% de neste fem årene før den faller ned til under 2% nærmere 2030.

Fram til ca. 2014 var trenden at de nye boligblokkene ble tatt i bruk av eldre som flyttet fra eneboliger til mer lettstelte boliger. Fra 2015 endret dette seg og flere yngre i etableringsfasen valgte å bosette seg i de nye blokkleilighetene.

I dag omfatter veksten i hovedsak unge i etableringsfasen med små barn i alderen 0-6 år. Det antas at tilstrømmingen av barnefamilier vil flate litt ut de siste ti årene av prognosetiden.

Økonomisk bærekraft

Befolkningsveksten bidrar til utvikling, fornyelse og mangfold. Det skapes muligheter få andre kommuner er forunt å oppleve, men det er også kommunens største utfordring. Nye innbyggere betyr økte inntekter. I år 2000 hadde kommunen 500 millioner kroner i skatteinntekter. I 2018 utgjorde skatteinntektene 1400 millioner kroner. Dette er kommunens største inntektskilde, og utgjør nesten halvparten av kommunens samlede inntekter. Kommunen er relativt skattesterk.

De siste årene har tendensen vært en liten nedgang i skattekraften, men ikke større enn i andre sammenlignbare kommuner. Det er heller ikke en tydelig sammenheng mellom befolkningsvekst/boligbygging og endring i skattekraft, men endringen kan sannsynligvis være påvirket av at yngre folk

med lavere inntekter og høyere gjeld enn mer etablerte innbyggere flytter til sentrale strøk som Lørenskog.

Store investeringer i bygg og anlegg

Lørenskog kommune har de siste 10-15 årene gjort betydelige investeringer. Det har vært et omfattende utbyggingsprogram for skoler og barnehager, og det er bygget omsorgsboliger, sykehjem og kulturhus.

Et så vidt omfattende investeringsprogram, krever betydelige midler. I all hovedsak er investeringene lånefinansiert. Mens kommunens gjeld i 2000 var ca. 250 millioner kroner var den 3 400 millioner kroner ved utgangen av 2018, altså nesten fjorten ganger så høy. I samme periode er kommunens inntekter tredoblet.

En betydelig rentenedgang har bidratt til å redusere effekten den økte gjelden har hatt på kommunens utgifter. Likevel er belastningen renter og avdrag utgjør betydelig og økende sett i lys av de ambisjoner som ligger i fremtidige budsjetter.

Større krav til kommunens tjenestetilbud

Den store befolkningsveksten legger et betydelig press på kommunens tjenesteapparat og infrastruktur. I tillegg til det økende behovet for tjenester som blir en konsekvens av veksten, er det en relativt større endring i den eldre befolkningen, og særlig de som trenger tjenester. Det er også flere barn som trenger barnehage og som skal ha skoleplass. Sett i et tiårsperspektiv vil behovet for barnehager, skoler, omsorgsboliger og kommunale boliger øke betydelig dersom befolkningsprognosen slår til. Den forteller at vi vil få 80 flere barnehagebarn, 145 skoleelever og 130 personer over 80 år - hvert år. Utover økningen i omfang av tjenester, øker også kravet til kvalitet og flere tjenester blir rettighetsfestet. Alle disse forholdene stiller større krav til kommunen og gir økonomiske forpliktelser.

Høy gjeld vil kreve god økonomistyring i kommunen de kommende årene

Det er en betydelig utfordring at de økonomiske forpliktelser er store på grunn av høy gjeld. Renter og avdrag vil legge beslag på en større andel av kommunens ressurser, samtidig er behovet for nye og flere tjenester økende. Kommunens inntekspotensial er begrenset. Mange av inntektene, som for eksempel rammetilskudd og personskatt, er tilnærmet upåvirkelige. Det samme gjelder brukerbetalinger og gebyrer. Kommunen har eiendomsskatt på næring, men har så langt valgt ikke å innføre eiendomsskatt på boliger. Med et inntektsnivå som er lite påvirkelig, gjenstår å redusere utgiftsveksten, både gjennom mer effektive og billigere tjenester, og et lavere investeringsnivå.

Sosial bærekraft og muligheter for alle

Lørenskog er i endring som følge av høy vekst og mobilitet. Mange flytter til Lørenskog, men mange flytter også fra Lørenskog til andre kommuner. For å skape gode og trygge lokalmiljø, er felles identitet og tilhørighet ekstra viktig. Når endringstakten er så høy som den er i Lørenskog, vil dette kunne bli utfordrende. En viktig forutsetning for å beholde et sosialt bærekraftig lokalsamfunn i en tid med mange endringer, er å legge til rette for bred medvirkning. Innbyggernes engasjement er en forutsetning for et levende lokaldemokrati. Befolkningen i Lørenskog er opptatt av utbygging, vekst og stedsutvikling og dette er viktige tema for medvirkning. Dialog og kommunikasjon er også viktige verktøy i det tillitsskapende arbeidet. Det er ressurskrevende aktiviteter som stiller krav til politikk og administrasjon.

Evne til fornyelse

Teknologiutviklingen alene bidrar til at befolkningens forventninger til offentlig tjenester endrer seg raskt. Offentlig sektor er nødt til å øke innovasjonsevnen for å kunne løse morgendagens utfordringer og bygge tillit. Kommunen må kontinuerlig vurdere om oppgavene kan løses på bedre måter – på tvers av sektorer. Det vil også kreve at Lørenskog kommune klarer å beholde og rekruttere nødvendig fagkompetanse i organisasjonen.

Samarbeid mellom offentlig virksomheter, forskningsmiljøer, innbyggere, lag og foreninger samt næringsliv er nødvendig for å lykkes. I Lørenskog som i mange kommuner i landet er, «samskaping» satt på dagsorden. Det innebærer samarbeid mellom kommune og brukergrupper for å avdekke behov og løse oppgaver.

Frivillighet og organisasjonsliv

Muligheten til å motta eller yte frivillig innsats for lokale lag og foreninger eller kommunen er viktig i forhold til livskvalitet for den enkelte og for å utvikle Lørenskog som lokalsamfunn. Innbyggere som bidrar som frivillige får økt kunnskap og sosial kapital, og aktiviteter og fellesskap som de skaper bidrar til inkludering, tillit mellom folk og gode nærmiljøer.

Lørenskog kommune har valgt å legge til rette for vekst og utvikling av frivilligheten gjennom en frivillighetspolitisk plattform som ble vedtatt av kommunestyret 12. september 2018. Den inneholder grunnleggende prinsipper og overordnede målsettinger for kommunens samspill med frivillig

sektor. Plattformens formål er å styrke relasjonen mellom kommunen og frivilligheten, og å gjøre samarbeidet mer stabilt og langsiktig.

Tidlig innsats og inkludering

Gjennom høringsinnspill nevner mange at gode oppvekstsvilkår og aktivitetstilbud er viktig for å unngå isolasjon, utenforskap, ungdomskriminalitet og rus hos barn og unge. Innbyggere trekker også frem betydningen av samhold og tilhørighet i nye boområder og gode møteplasser.

Veksten i Lørenskog gir kommunen ansvar for flere barn og unge, og utfordrer kapasiteten innenfor flere tjenester. Det må årlig skaffes flere barnehage- og skoleplasser, og behovet for hjelpetjenester til barn og unge vokser. Det er også et økt press på idrettsanlegg og tilrettelegging for fysisk aktivitet. Lørenskogs befolkning kommer fra over 110 ulike nasjonaliteter. Det krever målbevisst arbeid for å sikre god integrering.

Med den store tilflyttingen av barnefamilier har barnehager, skoler og kulturarenaer en særlig viktig rolle med tanke på å inkludere de nye innbyggerne i lokalsamfunnet og skape lav terskel for deltagelse.

De senere årene er det økt oppmerksomhet om mobbing i skolen, og det er meldt om flere alvorlige saker, også i Lørenskog. Dette er en særlig utfordring for barn og foreldre som rammes, men også for barn og unge som involveres i mobbingen og for skoler som ikke mestrer å forebygge eller forhindre at mobbing oppstår. Også barnehagene har stor oppmerksomhet om mobbing.

Forebygging og tidlig innsats er også et viktig perspektiv overfor innbyggere med varige helseutfordringer, med sikte på å hindre eller bremse ytterligere funksjonstap.

Folkehelse

Folkehelsearbeidet skal fremme helse og trivsel og støtte opp under det gode hverdagsliv for innbyggerne i Lørenskog. Folkehelsearbeid er å skape gode oppvekstsvilkår for barn og unge, legge til rette for sunne levevaner, fremme fellesskap, trygghet, inkludering og deltakelse. Det handler om å forebygge sykdom og skader, og beskytte mot helsetrusler.

Lørenskog sin folkehelseoversikt fra 2019 framhever fysisk aktivitet, sosial ulikhet i helse og psykisk helse som områder som krever oppmerksomhet. I tillegg er usunn mat pekt ut som en hovedutfordring både internasjonalt, nasjonalt og i Lørenskog.

Fysisk aktivitet

I Lørenskog trener eller mosjonerer nær halvparten av innbyggerne en halvtime eller mer hver dag. Dette er noe høyere enn for landet. Lørenskog har en høy andel aktive idrettsutøvere blant barn, mens andelen aktive blant ungdom er lavere enn for resten av landet. Regelmessig fysisk aktivitet i barne- og ungdomsårene er viktig for normal vekst og utvikling.

Sosial ulikhet og helse

En sammenligning mellom Lørenskog og andre kommuner i hovedstadsområdet indikerer at det er tett sammenheng mellom sosioøkonomiske faktorer (utdanning og inntekt) og helse. Det har i de siste årene vært en økning i andelen barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt.

I en undersøkelse gjennomført blant kommunens innbyggere i 2018 svarer over 20 prosent at det i ulik grad er vanskelig å få inntekten til å strekke til, og blant disse svarer to prosent at det er svært vanskelig.

Psykisk helse og livskvalitet

Lørenskog har færre brukere med psykiske utfordringer i primærhelsetjenesten enn kommuner vi sammenligner oss med og landet forøvrig. Tidlig tverrfaglig samarbeid og gode forebyggende tiltak er trolig en del av forklaringen på de gode resultatene. Det har imidlertid vært en kraftig økning i den yngste aldergruppen 15-29 år siden 2012 når det gjelder psykiske utfordringer. Forskning viser at både miljørelaterte og individuelle faktorer er avgjørende for god psykisk helse.

Klima og miljømessig bærekraft

Lørenskogs sterke befolkningsvekst skaper en kraftig økning i transportbehovet. Det er en betydelig utfordring å håndtere dette behovet, både med tanke på trafikkavvikling og målet om at veksten skal tas med miljøvennlig transport. Dagens kommune er mange steder bygget på bilens premisser, 85% av klimagassutslippet kommer fra veitrafikken. I dag er 70% av alle bilreiser under 2 km og kun 11% av reisene skjer med kollektivtransport.

Hovedutfordringene kommunen har i sammenheng med mobilitet i dag og i fremtiden, vil være boligutbygging og befolkningsvekst. Det skaper et behov for mer effektive transportløsninger. Lørenskog har to kjøpesentre lokalisert i sentrum. Det skaper behov for varetransport og tilrettelegging for handlende. Kommunen har også flere viktige, transportkrevende bedrifter. Mye trafikk, inkludert anleggstrafikk, medfører negative miljøkonsekvenser som støy og lokal luftforurensning i tillegg til klimagassutslipp.

Gjennom høringsinnspillene forsterkes behovet for fokus på gode løsninger innen samferdsel. Folk ønsker å komme seg dit de skal, ha et godt

kollektivtilbud både til og fra jobb og internt i kommunen til fritidsaktiviteter, handling og andre gjøremål.

Tilpasning til klimaendringer

Klimaforskning viser at det må forventes varmere, våtere og villere vær. Lørenskog kan oppleve mindre nedbør totalt sett, men det vil oftere komme kraftig nedbør over noen få dager. Flom og oversvømmelser medfører fare og kostnader flere steder i Lørenskog. I tillegg medfører det stor belastning på avløpsnett. Det er behov for å lede bort økte vannmengder på en trygg måte. Kunnskap om og iverksetting av god overvannshåndtering er nødvendig. Overvannet bør benyttes som en ressurs for bedre nærmiljø.

Kommunens ledningsnett vil måtte skiftes ut raskere enn i dag dersom nasjonale mål om utskiftingstakt skal nås. Parallelt må mengden fremmedvann i ledningsnett reduseres for å sikre bedre kapasitet.

Naturmangfold

Arealendringer er den viktigste påvirkningsfaktor for truet natur i Norge i dag, og Lørenskog er blant de kommunene med størst press på arealene. Foringelse av natur medfører tap av naturmangfold og reduserte naturoplevelser. Økologiske og landskapsmessige sammenhenger krever også at det samarbeides på tvers av kommune- og fylkesgrenser. I tillegg til sikring av biologisk viktige naturområder, er arealsikring av grøntområder som parker, kulturlandskap, friluftsområder og turstier viktige som rekreasjonsområder. Etterspørselen vil øke i takt med befolkningsveksten.

Vassdragsprøver og undersøkelser viser mer forurensning, mindre fisk og artsnedgang i vassdragene i Lørenskog. For å motvirke denne utviklingen kreves gode miljøforhold i og langs vassdragene gjennom tiltak og god arealforvaltning.

Overordnet arealstrategi

Lørenskogs overordnede arealstrategi definerer hvilke områder som er avsatt til utbygging og gir overordnede føringer for arealutviklingen i kommunen, jf. Lørenskog kommuneplan 2015-2026, Del 1 Mål og handlinger.

Arealstrategien innebærer videre utvikling i fem områder:

1. Lørenskog sentrumsområde, med boliger, næringsvirksomhet, senterfunksjoner og kollektivknutepunkt med T-banestasjon.
2. Fortetting og vekst på Ødegården ved Lørenskog jernbanestasjon.
3. Fortetting og vekst på Fjellhamar ved jernbanestasjonene.
4. Videreutvikling og fortetting av næringsområdet på Visperud med kommende T-banestasjon.
5. Nærings- og boligområdet på Ahus/Nordbyhagen med eventuell framtidig T-banestasjon.

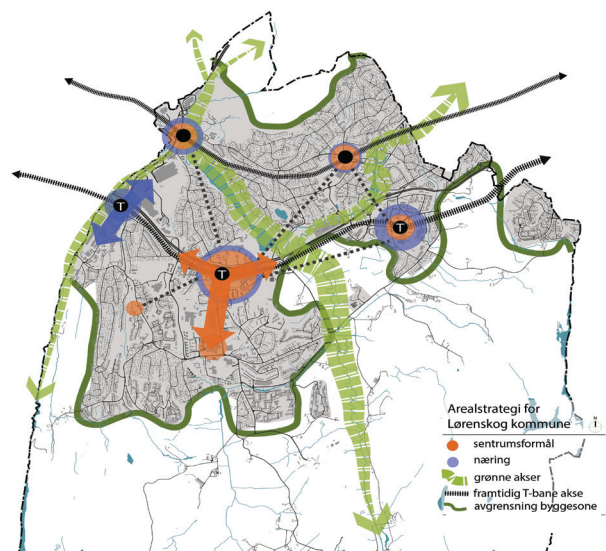
Det er definert retningslinjer for videre utvikling av disse fem områdene og for sentrumsområdet og Ødegården er det vedtatt helhetlige planer:

- Veiledende plan for offentlige rom (VPOR) for Lørenskog sentralområde (2017)
- Parallelloppdrag Lørenskog stasjonsområde – fra stasjon til sted (2019)

Arealstrategien innebærer også en generell styrking av de store grøntdragene i Lørenskog.

Arealstrategien harmonerer med Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus (2015), og bidrar til en klimavennlig arealbruk og transportstruktur. Den legger opp til bruk av kollektivtransport. Både buss, jernbanen og kommende T-bane er viktige og nødvendige for å gjøre kollektivtilbudet konkurransedyktig. T-banen vil utløse ønsket bolig- og næringsutvikling og knytte Lørenskog bedre til Oslo og resten av Nedre Romerike.

**Arealstrategi
fra gjeldende
kommuneplan:**

Den lokale trafikkbelastningen krever også tiltak for å bedre framkommelighet for syklister og gående. En slik prioritering gir reduserte forurensende utslipp, og i folkehelsesammenheng er det et viktig bidrag til økt hverdagsaktivitet. Tilgjengeligheten mellom eksisterende jernbanestasjoner, bussterminal og sentre har behov for forsterkning med vekt på bussmating og gang/sykeltrafikk.

Det er et stort potensial for å øke sykkelbruken i Lørenskog, fordi byggesonen er relativt liten og med korte avstander til viktige målpunkter som togstasjoner, skoler, arbeidsplasser mm.

Næringsliv og sysselsetting

Lørenskog har ca. 21 500 arbeidsplasser og har arbeidsplassoverskudd. 70% av befolkningen mellom 15 og 74 år er i arbeid, mot 67% på landsbasis. Om lag 70% av alle som bor i Lørenskog og har en jobb, pendler ut av kommunen. 71% av arbeidsplassene har en arbeidstaker fra en annen kommune. Dette viser at arbeidsmarkedet i Lørenskog er tett koblet med arbeidsmarkedet utenfor kommunen.

Inn- og utpendlingen skaper betydelig transport hver eneste dag, og et godt tilrettelagt og effektivt kollektivtilbud er avgjørende for å betjene pendlingsstrømmene.

Lørenskog har siden år 2000 hatt høyere vekst i antall offentlig ansatte enn gjennomsnittet i Norge. Av totalt antall arbeidsplasser i dag er mer enn 50% knyttet til offentlig virksomhet med store arbeidsplasser som Ahus, Postens Østlandsterminal og Lørenskog kommune, hvor oppvekst og utdanning er den største sektoren. Det er ca. 1000 private bedrifter i Lørenskog, med hovedvekt på enkeltpersonforetak og små- og mellomstore bedrifter. Arbeidsmarkedet i Lørenskog er dominert av handel og service, transport og lagervirksomhet samt offentlig tjenesteyting og forvaltning. Januar 2020 åpnet Snøporten/SNØ som på sikt antas å bidra med 2000 arbeidsplasser.

Lørenskog har fortsatt noen få landbruksvirksomheter igjen, og deler av Lørenskogs identitet er knyttet til et aktivt landbruk og kulturlandskapet mellom byggesonen og Marka i sør.

Lørenskog som attraktiv kommune for eksisterende og fremtidig næringsliv

«Næringspuls» er et verktøy Lørenskog kommune har utviklet for å kartlegge muligheter og utfordringer for å tilrettelegge for næringsetableringer i kommunen. I en spørreundersøkelse fra 2018 med svar fra 40 bedrifter og oppfølgende dybdeintervju og workshop ble det spurt om hva som vil være viktig for å være en attraktiv kommune for eksisterende og fremtidig næringsliv. Hovedinntrykket er at mange peker på samferdsel og kommunens dialog og tilrettelegging for næringslivet som viktige faktorer.

PLANPROSESS OG MEDVIRKNING

I samfunnsdelen vil kommunestyret ta stilling til om de lange linjene for Lørenskogsamfunnet i gjeldende kommuneplan skal videreføres eller endres (visjon, hovedmål, arealstrategier), og prioriterte satsingsområder for valgperioden fram til 2023.

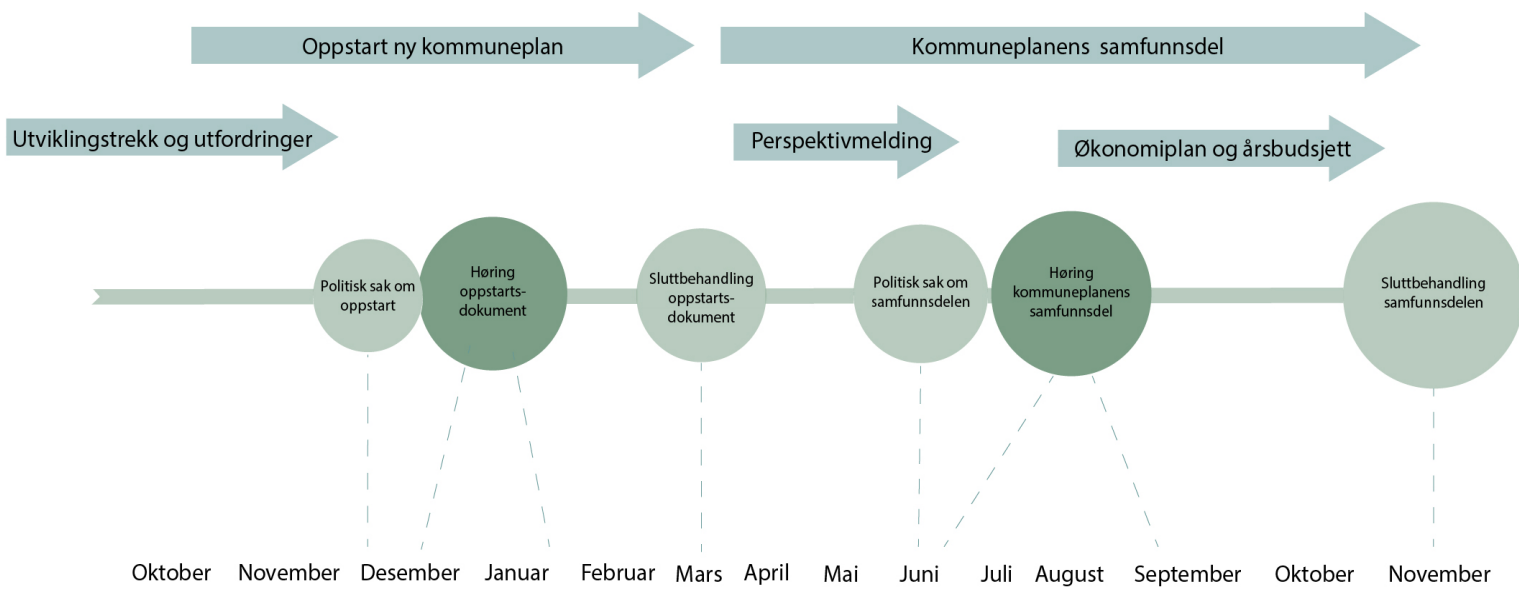
Samfunnsdelen er overordnet. Mer konkrete mål, strategier og tiltak utvikles i temaplaner som er underordnet samfunnsdelen. Dette er samfunnstema som: beredskap, bolig, samferdsel og mobilitet, klima og miljø, helse og velferd, oppvekst og utdanning, kultur og næring med mer. Mange vil etterlyse tiltak i samfunnsdelen, men det er viktig å være klar over at samfunnsdelen ikke skal utvikle tiltak. Den skal gi retning og fastsette satsingsområder som skal gis særlig prioritet i valgperioden.

Planprosessen

Planprosessen for samfunnsdelen er i praksis delt i tre faser:

1. En innledende fase der det legges opp til en åpen debatt om viktige utviklingstrekk og utfordringer som grunnlag for ny samfunnsdel. Innspill om viktige utviklingstrekk og utfordringer kan gis under høringen av dette dokumentet.
2. En utviklingsfase der kommunestyret diskuterer seg fram til forslag til ny samfunnsdel som kan legges ut til offentlig debatt og høring. Dette arbeidet er en viktig del av den rollen kommunestyret er tildelt som planmyndighet etter plan- og bygningsloven.
3. En debattfase med høring og offentlig ettersyn av forslag til ny samfunnsdel. Kommunen vil legge til rette for bred debatt som del av høringen.

Etter debattfasen vil innspill fra debatt og høring bli behandlet og lagt fram for endelig behandling av samfunnsdelen i kommunestyret høsten 2020.

FORHOLDET TIL ANDRE PLANER

Strategier og temaplaner for ulike samfunnstema er underordnet kommuneplanens samfunnsdel. I disse planene blir det utviklet detaljerte strategier, mål og tiltak. Planene er nødvendige for kommunens drift, forvaltning og tjenesteyting. Strategier og temaplaner er på den måten et viktig bindeledd mellom samfunnsdelen og økonomiplanen, spesielt når de omhandler satsingsområder i samfunnsdelen.

Når kommunestyret har vedtatt en ny samfunnsdel skal det gjøres en gjennomgang av om de nye satsingsområdene gir behov for nye eller endrede strategier og temaplaner. Dette vil gjøres som en del av det årlige arbeidet med perspektivmelding og økonomiplan.

Planoversikt utarbeidet til Perspektivmeldingen vedtatt 19. juni 2019.

Planens navn	Vedtatt i sak nr.
Helse- og omsorgssektoren	
Helse og omsorgsplan 2015-2026	KS-sak 96/14
Strategiplan velferdsteknologi	KS-sak 100/16
Strategisk kompetanseplan	HS-sak 67-17
Teknisk sektor	
Strategi for overvann og vassdrag	KS-sak 68/17
Plan for vannforvaltning i vannregion Glomma	KS-sak 110/14
Hovedplan VA og vannmiljø	KS-sak 87/14
Kommunedelplan for differensiert forvaltning av vassdragene	11.06.2004
Sykelstrategi med handlingsplan	
Trafikksikkerhetsplan	KS-sak 90/18
Generell rutinebeskrivelse for drift av Lørenskog kommunes bygninger og utomhusanlegg	KS-sak 65/98
Temaplan 2017-30 for eiendomsforvaltningen	TU-sak 105/16
Energistrategi for kommunale eiendommer	KS-sak 6/19
Kultursektoren	
Lørenskogs kulturarv – Kommunedelplan for bevaring og forvaltning av kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap i Lørenskog kommune	KS-sak 085/06
Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv	Skal opp i KS 19.06 2019
Oppvekst- og utdanningssektoren	
Plan for barnehage- og skoleutbygging i Lørenskog	KS-sak 129/17
Kvalitet i barnehage og skole - strategisk plan 2018-2026	KS-sak 41/18
Kvalitet i barneverntjenesten - Strategisk plan 2019-2022	KS-sak 129/18
Strategi og samfunnsutvikling	
Plan for grønn mobilitet for Lørenskog kommune 2019-2026	KS-sak 41/19
Næringsplan 2019 - 2022	KS-sak 25/19
Parallelloppdrag Lørenskog stasjonsområde	KS-sak 34/19
Temaplan for klima- og energi i Lørenskog kommune 2017-2026	KS-sak 18/17
Veiledende plan for offentlige rom (VPOR) for Lørenskog sentrumsområde	KS-sak 118/17

HENVISNINGER

- [Gjeldende samfunnsdel vedtatt 2015. Mål og handling](#)
- [Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023](#)
- [Folkehelseoversikt Lørenskog 2019](#)
- [Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus \(2015\)](#)
- [Planenvaar.no - Digital plan og prosess for den nye samfunnsdelen](#)

LØRENSKOG KOMMUNE

- Hasselveien 6, Postboks 304, 1471 Lørenskog
- Telefon: 67 93 40 00 Faks: 67 93 40 01
- postmottak@lorenskog.kommune.no
- www.lorenskog.kommune.no